

nemlig, om jeg ikke huffer feil, en Byrde af henved 200,000 Rd. Dette er i sin Tid blevet meddeelt enten Finantsudvalget, eller et andet vedkommende Udvalg i Thinget, og man har derefter ikke fundet sig foranlediget til at gaae videre ind paa Sagen. Forøvrigt skal jeg bemærke, at en Henvisning til Indenrigsministeriet neppe vil være hensigtsmæssig, da Arreso er en Domaine, og det er ogsaa Finantsministeriet, der gennem Domainestyrelsen har ladet optage de nævnte Under søgesser, Beskrivelser og Forretninger; det skete rigtignok paa en Tid, da jeg ikke var Domainedirecteur, men jeg har dog, efterat jeg atter havde tiltraadt Domainedirectoratet, seet Saameget af Sagen, at jeg bestemt kan erindre det Udfald, som jeg nu har tilladt mig at referere.

S. Nielsen: Det har ikke været mig ubekendt, at der har været nedsat en Commission til at tage den Sag under Overveelse, og det er heller ikke undgaaet min Opmærksomhed, at Resultatet af denne Commission's Arbejder er meddeelt Finantsudvalget for Ifjor. Det fremgaaer af Commissionens Betænkning, at der af Arreso kan indvindes omtrent 4,000 Td. Land, men, hvad der forekommer mig besynderligt, og jeg kan sige feilagtigt, er, at Commissionen kun har ansat den bedste Jord, der kunde indvindes ved Svøns Udtørring, til 75 Rd. pr. Td. Land, og den ringeste Jord til en Værdi af 30 Rd. Jeg vil nu indrømme, at der gives simpel Jord til denne lave Ansættelse, men jeg anseer det for umuligt, at den bedste Jord paa Bunden af Arreso ikke 15 Aar efter, at Udtørringen har fundet Sted, — det er nemlig det, Calculen gaaer ud paa — skulde være mere værd end 75 Rd. pr. Tønde Land. Efter det særdeles Kjendskab, jeg har til Svøns Bund, navnlig til den ene Side af den, anseer jeg dette for at være en feilagtig Ansættelse af Commissionen. Det fremgaaer tillige af Commissionens Beretning, at Tabet af den Vandkraft, som nu benyttes ved Fredesviksværk, kan anslaaes til 180,000 Rd., og, da Udtørringen anslaaes at ville koste 120,000 Rd., er selvfølgelig det Hele, hvorom det dreier sig, en Udgift af 300,000 Rd.; men, naar vi nu gaae ud fra, at hver Tønde Land kunde

faae en Værdi af blot 100 Rd. pr. Tønde Land, saa fik vi 400,000 Rd., og selvfølgelig blev der ved dette Foretagende et Overtskud af 100,000 Rd., og det er derfor, jeg har tilladt mig at anføre, at jeg troede, dette Andragende havde Interesse ogsaa i statsøkonomisk Henseende. Jeg turde maakee saaledes henlede saavel den høitærede Ministers som Thingets Opmærksomhed paa, om der dog ikke var Anledning til ved Sagens næste Behandling at henvise dette Andragende til Ministeriet; om det blev til Indenrigsministeren eller Finantsministeren er mig ligegyldigt; jeg vilde være tilfreds med hvilken af Delene det blev.

Sjæbning: Troe ikke de ærede Medlemmer, som interessere sig for den Sag, at, saaledes som den nu staaer, vilde de gaae en langt fortere Vej, naar de tilbode Regjeringen som Minimums-Betaling for Arreso den Værdi, som Regjeringen maa have for Hestekraften, og at Arreso dernæst blev sat til Auction med Tilladelse til at udgrave den? Saa havde Regjeringen Sikkerhed for, at den fik Betaling for det, som den giver Staten for Diebliffet, nemlig Vandkraften, og, naar den dernæst kommer til Auction, saa kunne jo de ærede Herrer, som troe paa det store Udbytte, Udgravningen kan give, overtøye hverandre — det er den simple Vej. Statskassen kan egentlig slet ikke have med denne Sag at gjøre, efterat der er foretaget en saa fuldstændig Undersøgelse som den, der har fundet Sted. Man kan vist ikke forlange, at Staten skulde gaae hen og paa Maa og Faa udsætte sig for et Tab af 100,000 Rd. for at udgrave Arreso, og det vilde vistnok ogsaa være en fuldstommen urigtig Fremfærd, og, naar det ærede Medlem troer, at Værdien af det Jordsmon, som nu ligger paa Bunden af Arreso, vil den Dag, det er lagt tørt, det vil sige, naar Udtørringen fuldstændigt har fundet Sted, thi mere gaaer Commissionens Undersøgelse ikke ud paa, være høiere end de Priser, han nævner, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at hidtil have alle de Foretagender af den Art, som Staten har indladt sig paa, vist, at disse Priser allerede ere temmelig høie, og de Folk, som have ansat disse Priser, det er Folk, som